

۲۰۲۱۷۸۸

تربیت بدن و ورزش معلولین

دکتر حسن دانشمندی

استاد دانشگاه گیلان

دکتر محمد کریم زنگنه اردکانی

دکتر هما نادی فر

دکتر محمد حسن گردی کذری

تربیت بدنی و ورزش معلولین

تألیف: دکتر حسن دانشمندی، دکتر محمد کریمی زاده اردکانی، دکتر هما نادری فر، دکتر محمد حسن کردی اشکذری

• سرپرست واحد گرافیک: المیرا میرموسوی

• مدیر هنری و طراح جلد: محمود رضا لطیفی

• آماده سازی و نظارت بر چاپ: محمد حتمی رازلیقی

• فروش و پخش: مهدی حتمی رازلیقی

• ویراستار ادبی: دکتر منصور مام - بیپور

• چاپ اول ۱۳۹۷

• شمارگان ۲۰۰ نسخه

• قیمت: ۸۹۹۰۰۰ ریال

مجموعه
اسپرت و توانمندسازی و حرکات اصلاحی

عنوان و نام پدیدآور: تربیت بدنی و ورزش معلولین / حسن دانشمندی... [و دیگران].

مشخصات نشر: تهران: شرکت تضامنی انتشاراتی حتمی، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۳۲۸ ص.: مصور (رنگی)، جدول (رنگی)، نمودار (رنگی)؛ ۲۹×۲۲ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۵۵-۲۱۷-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: حسن دانشمندی، محمد کریمی زاده اردکانی، هما نادری فر، محمد حسن کردی اشکذری.

یادداشت: چاپ دوم.

یادداشت: چاپ قبلی: شرکت تضامنی انتشاراتی حتمی و شرکا، ۱۳۹۴ (۶۱۸ ص.).

موضوع: ورزش معلولان

موضوع: Sports for people with disabilities

شناسه افزوده: دانشمندی، حسن، ۱۳۳۸ -

رده بندی کنگره: ۷۷۰/۹/۳/ف ۱۳۹۷

رده بندی دیویی: ۷۹۶/۰۱۹۶

شماره کتابشناسی ملی: ۵۲۴۵۵۰۶

فروش و پخش: تهران، خیابان انقلاب، بین خیابان ۱۲ فروردین و اردیبهشت،

جنب بانک صادرات، ساختمان ۱۳۶۰، طبقه اول

Hatmi.ir W ۶۶۴۰۳۱۷۰ - ۶۶۴۰۳۱۶۲ B

توجه: به موجب ماده ۵ قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱ کلیه حقوق این کتاب برای انتشارات حتمی محفوظ است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق استفاده از آن را ندارد و متخلفان به موجب این قانون تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

دوست عزیز برای آگاهی از آخرین اخبار و اطلاعات کتاب های منتشر شده، لطفاً پایه و گرایش تحصیلی خود را به شماره ۳۰۰۰۲۵۷۶ پیامک کنید.

۷

بخش ۱ - مقدمه تعاریف و علل

۴۳

بخش ۲ - اختلالات جسمی/حرکتی

۴۴	فصل ۱ قطع عضو و نقص عضو
۷۱	فصل ۲ ضایعه نخاعی (SCI)
۹۶	فصل ۳ فلج چندگانه یا اسکروز چندگان (MS)
۱۱۶	فصل ۴ فلج مغزی (CP)
۱۴۴	فصل ۵ پارکینسون
۱۵۵	فصل ۶ اختلالات حسی
۱۷۵	فصل ۷ ناشنوایی و کم‌شنوایی
۱۸۵	فصل ۸ اختلالات حسی دوگانه
۱۸۹	فصل ۹ اختلالات ارتوپدی (عضلانی، دیستروفونی عضلانی، اسکلتی)
۲۰۶	فصل ۱۰ اختلالات بیولوژیکی (آسم، برونشیت، تب یونجه، فیبروز کیسه‌ای، ایت، آم‌بریم)
۲۱۸	فصل ۱۱ سالمندان

۲۲۶

بخش ۳ - اختلالات ذهنی و رفتاری

۲۲۷	فصل ۱ کم‌توانان ذهنی و آموزش پذیر و سندرم داون
۲۵۸	فصل ۲ اختلالات یادگیری (کلامی، غیرکلامی)
۲۸۲	فصل ۳ اختلالات طیف اوتیسم
۲۹۲	فصل ۴ DCD, ADHD

۲۹۶

بخش ۴ - معلولین اجتماعی (کودکان بزهکار، اعتیاد، متکدیان، محکومین زندان)

۲۹۸	فصل ۱ کودکان بزهکار
۳۰۲	فصل ۲ اعتیاد
۳۱۵	فصل ۳ محکومین زندان‌ها، متکدیان

۳۲۲

پیوست

در هر طرف ز خیل حوادث کمین گهیست
زان رو عنان گسسته دواند سوار عمر
حافظ

همه‌ی ما ساکنان ابدی سرزمین خیالیم، همه‌ی ما گاه و بی‌گاه در باغچه‌ی خاطرات کودکی از سویی به سویی دویده‌ایم، خنده‌های بلند را با اشک‌های داغ کودکانه همراه کرده‌ایم. از سر بازی‌گوشی، ریگی در برکه‌ای آرام انداخته‌ایم و آنگاه ناباورانه به پیامد آن تا بی‌کران آبی چشم دوخته‌ایم. موجی بر موج دگر و بسامدی به غایت ناباورانه و هراس انگیز! خیال آنکه از ریگی خرد، تلاطمی این چنین سترگ، آرامش اقیانوس بی‌کرانه هستی را بیاشوبد، همه‌ی ما را به شگفتی وا داشته است. این ترسیمی شاعرانه از تراژدی پدیده‌ی معلولیت است. تراوش هنری ذهن معلمی است که می‌کوشد تا شاید عمق و وسعت معلولیت را در ذهن خوانندگان به‌درستی حک و ترسیم کند و رنج آنان را التیام بخشد.

معلولیت پدیده‌ی پیچیده‌ای است؛ زیرا انسان پیچیده است. بر وجود آدمی قانون ظروف مرتبطه فیزیک حاکم است. ابعاد آدمی در پیوندهای ارگانیک با یکدیگر به سر می‌برند. هرگونه کاستی و افزایشی در یک ارگان و بخشی از بدن، آثارش در سایر بخش‌ها دیده می‌شود. یک قطع عضو، دست دادن یک بخش بدن نیست، همان‌گونه که کاهش بینایی، شنوایی و هرگونه اختلال عصبی و عضلانی یا کاهش مهارت ساختنی و ارتباطی و ... فقط کم‌توانی یک بخش نیست.

آن ریگ کوچک نقص، می‌واند رنج‌های بی‌شماری را در اقیانوس وجود یک‌پارچه معلول که همواره ترجیح می‌دهم از آن به‌عنوان «کم‌توان» یاد کنم، ایجاد می‌کند. آموش نکنید: بسامد، عمق و وسعت پیامدهای ناشی از نقص، همواره بسیار بیشتر از خود نقص اولیه است. از این‌رو می‌توان گفت معلولیت به‌تدریج تبدیل به انواع معلولیت‌های دیگر را دارد و حتی مسری به دیگران است! یک نقص جسمی ساده، می‌تواند تبدیل به انواع دیگر معلولیت‌های جسمی، روانی و اجتماعی شود و گاه سایر بستگان و دوستان را بیش از خود فرد معلول مبتلا و گرفتار کند! تجربه‌ی افسردگی میل به انزوا، سرای اجتماعی خانواده‌ها، گاه از خود معلول بیشتر است!

از این‌روست که پدیده‌ی معلولیت بیش از آنکه نیازمند کمک و آه عاطفه باشد، محتاج مدیریت است. مدیریت برای کاهش پیامدهای نقص و تسهیل و تسریع فرآیند حضور مفید معلول در اجتماع، بی‌تردید ورزش اندرگ، ضروری و مطمئنی برای سازگاری بهینه کم‌توانان مختلف است و این مهم البته در گرو آشنایی با پدیده‌ی معلولیت است. در راستای تحصیل این رویکرد، گام نخست می‌تواند از طریق رسانه‌ها، مراکز آموزشی و به‌ویژه نشر منابع مناسب برداشته شود. کتاب حاضر، تلاشی آغازین در تحقق هدف مذکور است که امید است مقبول مشتاقان واقع شود. به‌عنوان معلمی که سال‌های طولانی به تدریس این درس مشغول بوده‌ام، تخصص آن در کارنامه‌ی آکادمیک اینجانب موجود است، ضروری بود در این مرحله، کتابی متناسب با نیازهای دانشجویان رشته‌ی تربیت بدنی و علوم ورزشی و سایر رشته‌های مرتبط، تدوین و در اختیار علاقمندان قرار بگیرد که این مهم، به مدد سه دانشجوی ساعی، کنش و همکار آینده تحقق یافت. در این راستا دوستان و دانشجویان دیگری چوی سعید بحیرائی، عبدالله معروف دانشجویان دکتری تربیت بدنی و به‌ویژه خانم شقایق سیار کمک‌های بی‌شماری کردند و سرانجام همت و پشتکار ناشر گرامی، حتمی به‌طور حتم، نشر این اثر را ممکن ساخت. کتب و مقالات بیشتر و بلکه تخصصی‌تری نیز در راه است تا کاستی‌های این اثر را جبران و شوق مشتاقان این حیقه مغرور و به‌جور را پاسخگو باشد.

اکنون، این برگ‌های سبز درویشی را به رسم تحفه و به شرط ادب، پیشکش می‌کنیم به همه‌ی گمنامان بی‌ادعا، آنان که با پاره‌پاره‌ی تن خود یک‌پارچگی ایران عزیز را به ارمغان آوردند. نخل‌های تناور خوابیده در خاک و جانبازان سر بر افلاک.

و آنگاه تقدیم به معلمی که اگرچه خود بر صندلی چرخ‌دار تکیه داده بود و درس معلولین گفت و نوشت؛ اما انبوه شاگردانی که امروز بر پای ایستاده‌اند، همچنان به او تکیه کرده‌اند، به معلم عزیز سفر کرده، «فاطمه میرفتاح».

سرانجام، به خواهر نازنینم «علیاء» که در مقابل دیدگان نابورم، آرام‌آرام بر عصا تکیه کرد و اکنون دیربست که نشسته بر چرخ دوار، چرخه‌ی زندگی خود را به عزت تمام به حرکت وامی‌دارد. به آنکه اگرچه به پای خود نایستاده است؛ اما برپا ایستادن را به همگان آموخت و اگرچه زانوانش دیربست یارای راست شدن ندارد؛ اما بر آستان هیچ رنج و سختی زانو نزد؛ و هم او بود که مرا تعلیم سخن کرد و معلمی آموخت؛ پس هرکجا هست خدایا به سلامت دارش...